

Lasīšanas vēstnese no Krāslavas – pirmsskolas skolotāja Iveta Solima

“Ikvienu grāmatu lasot, tu velc paralēles ar savu dzīvi, pārdzīvo, jūti, izsāpi, izraudi, priecāties un sajūsminies,” saka Iveta Solima, kura marta izskaņā tika sumināta kā Latgales Lasīšanas vēstnese.

Foto no Ivetas Solimas personīgā arhīva

Inga Kaļva-Miņina

29. martā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notika lasīšanas veicināšanas programmas «Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024» svinīgais noslēguma pasākums – ikgadējie Lielie lasīšanas svētki. Par pasākumu, kurā tika godināti lasītāko grāmatu autori, tulkotāji, izdevēji un Lasīšanas vēstneši, stāstījām laikraksta iepriekšējā numurā. Bet šoreiz iepazīstinām ar Latgales Lasīšanas vēstneses titula ieguvēju. **IVETA SOLIMA** ir Krāslavas novada pirmsskolas izglītības iestādes (PII) «Pienenīte» skolotāja un lasītāja veicinātāja ne vien saviem diviem dēliem, bet arī bērnu grupiņām.

Atzīšos, katru gadu ar nepacietību gaidu Lasīšanas vēstnešu vārdus. 2023. gadā arī es ieguvu šo godpilno titulu, tādēļ ar lielu interesi sekoju līdz citu Lasīšanas vēstnešu veikumam. Pēc sarunas ar Ivetu secināju, ka Krāslavā ar lasītājiem viss ir kārtībā, jo tur dzīvo tik enerģiska, radoša un grāmatu pasauli mīloša skolotāja, kura ir iedvesmojošs piemērs bērniem.

Pastāstiet, lūdzu, vairāk par sevi.

– Es nāku no Daugavpils, te dzīvoju, mācījos un studēju. Pabeidzu Daugavpils Valsts ģimnāziju, vēlāk Daugavpils Universitātē ieguvu bakalaura grādu izglītībā un pirmsskolas skolotāja kvalifikāciju. Satiku savu mīlestību Edgaru un pārcēlos uz dzīvi Krāslavā. Pēc dažiem gadiem ieguvu izglītības zinātņu maģistra grādu pedagoģijā. Piedzima dēls Rimants, kuram ir jau 15 gadi, un dēls Artis, kuram ir 13 gadi. Savas zināšanas, prasmes un degsmi pielietoju darbā, jau 17 gadus strādājot Krāslavas pirmsskolas izglītības iestādē «Pienenīte». Sevi droši varu saukt par krāslavieti, jo te piedzima mana ģimene, mani bērni, te ir mans darbs un hobiji.

Mans tētis un mamma strādāja ceļu nozarē, tagadējā VAS «Latvijas autoceļu uzturētājs», – strādīgi, centīgi, mērķtiecīgi un stingri. Viņi man un vecākajam brālim Vilnim iesēja pašas svarīgākās īpašības – būt taisnīgiem, godīgiem, centīgiem, aizstāvēt tuvākos un savus uzskatus. Jau vairāk nekā divus gadus mammīte ir aizsaulē, bet vienmēr jūtu viņu blakus. Esmu pateicīga par visu, ko man ir devuši mani mīļie vecāki. Zinu un ticu, ka mamma ar mani lepojas, jo arī viņa bija aktīva, es viņu jūtu blakus – caur grāmatu, caur dabu, caur sajūtām.

Bērniņā vasaras pavadiju savā lauku mājā Nīcgalē, te mīt daļiņa no manas sirds. Zināju, kas ir darbs, kas ir siena laiks, kas ir ravēšana un kā ir jāslauc govys un jādara ikdienas darbi. Darba tikums mūsos bija iesēts, un, ja kādreiz šķīta, – nē, man nākotnē dārza nebūs! – tad tagad tā nedomāju. Man ir divas siltumnīcas, patīk audzēt tomātus, gurķus, dārzeņus, ir peoniiju dārzs un sava mikro pasaulīte jeb vasaras miera osta, kurā jūtos labi.

Kādēļ izvēlējāties pirmsskolas skolotāja profesiju?

– Vecāki sākotnēji bija pārsteigti par manas profesijas izvēli, bet nekad nebija pret, jo tā bija mana izvēle, kas tika respektēta un pieņemta. Es, šķiet, jau 10. klasē zināju, ka būšu pirmsskolas skolotāja, un to ne dienu neesmu nožēlojusi. Man patīk un aizrauj mans darbs, neviena diena nav vienāda. Šis darbs ir nemitīga kustība un mīlestība.

Mazos ķiparus iedvesmojat lasīt grāmatas. Kuras ir jūsu audzēkņu iemīļotākās grāmatas?

– Bērnus uzrunā itin viss, svarīgi ir tas, kā tu to pasniedz. Bez intonācijas izlasīta grāmata? Nē! Attēlu apspriešana, kopīga lasīšana, pārrunāšana, galvenās domas apspriešana, varoņu zīmēšana, pasaku atstāstīšana vecākiem? Jā!

Cik svarīga loma lasītveicināšanā ir tieši skolotājam?

– Gribētos jau teikt, ka tikai un vienīgi ģimene ir pamatlicēji mīlestībai pret grāmatu, bet tas tā nav. Mēs ļoti labi saprotam, ka pirmsskolas skolotājs ir tas, kurš lielāko diennakts daļu pavada ar bērniem. Šajā laikā mēs esam tie, kas bērniem mācām tikumus, vērtības, prasmes, izpratni par apkārt notiekošo un arī mīlestību pret grāmatu. Tāpēc viss ir mūsu rokās, un vecāki taču vienmēr atbalstīs.

Marta izskaņā piedalījāties Lielajos lasīšanas svētkos Rīgā. Kā patika pasākums?

– Lielie lasīšanas svētki Latvijas Nacionālajā bibliotēkā mani sajūsmināja un pārsteidza. Te biju pirmo reizi, un bibliotēka ir varenliela! Apskatījām divas izstādes un bibliotēkas interjeru. Svētki notika Ziedoņa zālē, kur ir ap 450 sēdvietu, un bija pilna zāle lasītāju. Pasākumu lustīgi vadīja Māris Grigalis. Lai gan cilvēku bija daudz, atmosfēra bija brīva un nepiespiesta. Tu saproti, ka te pulcējās tādi, kā tu, – tie, kuri lasa, interesējas par jaunāko literatūru un mīl grāmatas. Te tu jūties droši un labi.

Ko jums nozīmē iegūtais Latgales Lasīšanas vēstneses tituls?

– Protams, jutu satraukumu, kā nu būs! Kad nosauca manu vārdu, izjutu milzīgu pacīlātību, lepnumu, godu par to, ka pārstāvu savu ģimeni, savu pirmsskolas izglītības iestādi, Krāslavas bibliotēku, savu mīlo Krāslavu un, protams, visu Latgali. Ko man nozīmē šis tituls? To iekšējo apziņu, ka eju pareizajā virzienā, ka manas dzīves izvēles ir pareizas, ka manas intereses, hobiji un sirdslietas palīdz man augt kā cilvēkam, kā personībai. Ir svarīgi nesēdēt uz vietas un negaidīt no citiem kaut ko, bet gan darīt un virzīties uz mērķi pašai.

Kuras no lasītveicināšanas programmas «Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024» grāmatām jums vislabāk palikušas atmiņā?

– Sākumā izlasīju visas Vecāku žūrijas grāmatas. Tās aizrāva un šķīta – vai tiešām katrā nākamā grāmata būs labāka par iepriekšējo? Un tā arī bija! Par identitāti, par piederību, par bērniības sāpi un ticību sev, par prieku un tuvinieku zaudēšanu. Dažas grāmatas izlasot bija grūti valdīt asaras. Vīrs sajūsminās par manu grāmatu lasīšanu un tikai noteic – «Vai tiešām lasīsi vēl, ja tik ļoti pārdzīvo un raudi?» Arī Krāslavas novada bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Viktorija Urbanoviča vienā no tikšanās reizēm teica: «Prieks par tevi, – ja raudi, tad esi dzīva dvēsele». Tā var pateikt tikai tuvs un mīļš cilvēks, tieši tāpēc mūsu Krāslavas bibliotēku uzskatu par vietu, kur mājo sirsniņi cilvēki, kuri laipni izturas pret katru, kurš tur ierodas.

Kura ir mana mīļākā grāmata? Visas grāmatas man bija sirdij tuvas, ar savu sāpi, ar savu mācību. Ikvienu grāmatu lasot, tu velc paralēles ar savu dzīvi, pārdzīvo, jūti, izsāpi, izraudi, priecāties un sajūsminies. Īpaši uzrunāja Zanes Zustas «Nepieradināts putns» un Lauras Vinogradovas «Vārnas».

Paralēli tam, ka grāmatas lasīju mājās, tās lasīju arī savā Krāslavas PII «Pienenīte». Mēs izlasījām visas 5+ grupas grāmatas. Kad anketas bija aizpildītas, mani mazuliši vaicāja – kur tad vēl ir grāmatas? Tad devos uz mūsu bibliotēku pēc jaunām grāmatām, kuras ieteica bibliotekāre Sanita Kokina. Iemīļējam Katri Kirkoželto grāmatu «Mollis». Bērniem patīk izdomāti, bet sirdī mīļi varoņi, kas vēsta par draudzību un par iekšējām emocijām. Nesen izlasījām arī otro daļu «Mollis un ērms». Bērniem ļoti patika.

Esat īsta Lasīšanas vēstnese, jo ne vien pati daudz lasāt, bet lasīt iedvesmojat arī bērnus, ievēdot viņus aizraujošo stāstu pasaulē.

– Mana audzināmā grupa «Bitītes» patiešām ir īsti grāmatu bērni. Lasot mēs prognozējam, zīmējam, smejamies, tēlojam. Lasīšanu vienmēr var padarīt par ļoti īpašu notikumu. Lasīšana nav tikai izlasīto zilbju salikšana skanīgos vārdos, – tā ir attēlu vērošana, skaņu izrunāšana, pazīstamu burtu atrašana, atmiņas un iztēles attīstīšana, problēmsituāciju pārrunāšana un pārdomāšana, caur lasītprasmi mēs varam apgūt arī citas prasmes, kas ir ļoti būtiskas.

Iestādē organizējam arī «Dzejas dienu», un tās laikā pie mums viesojās dzejniece Elizabete jeb Ilze Vovka. Viņa pastāstīja par savu pseidonīmu, lasīja dzeju bērniem gan latviešu, gan latgaliešu valodā, kā arī uzdeva mīklas. Bērniem bija ļoti interesanti ieraudzīt dzejnieci un radoši darboties kopā.

Esam ar grupiņu gājuši ekskursijā uz bibliotēku, kā arī regulāri aicinām bibliotekāres ciemos pie mums. Veicinājam un iesaistījām arī bērnu vecākus, lai arī viņi kopā ar bērniem apmeklētu bibliotēku. Mums ar bibliotēku ir izveidojusies lieliska sadarbība, par ko ir milzīgs prieks.

Grāmatu lasīšana ir jūsu hobiji un sirdslieta, bet kādas nodarbes vēl ikdienā sagādā prieku?

– Ir nodarbes un intereses, kas gadu laikā iet līdzās ar mums. Man tās ir tautas dejas, jo dejuju Krāslavas kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvā «Jautraviņa», braukšana ar velosipēdu, makšķerēšana, slēpošana, dārzniecība,

Foto no Ivetas Solimas personīgā arhīva

Lielajos lasīšanas svētkos Ivetu atbalstīja arī Krāslavas novada bibliotēkas bibliotekāres – lasītavas vadītāja Sanita Kokina (no kreisās) un Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Viktorija Urbanoviča (no labās)

Foto no Ivetas Solimas personīgā arhīva

«Mana audzināmā grupa «Bitītes» ir īsti grāmatu bērni. Lasot mēs zīmējam, smejamies, tēlojam. Lasīšanu vienmēr var padarīt par ļoti īpašu notikumu,» saka skolotāja Iveta Solima

Foto no Ivetas Solimas personīgā arhīva

Iveta kopā ar vīru Edgaru un dēliem Rimantu un Arti

fotografēšana, ceļošana, un tieši tāda pati aizraušanās un mīlestība ir grāmatu lasīšana. Teiksiet, kā gan tam pietiek laika? Kādreiz arī es tā domāju, bet, komunicējot ar cilvēkiem, kuri vienmēr visu paspēj, es sapratu – jo vairāk tu dari, jo vairāk spēj paveikt. Tas tā patiešām arī ir! Laiks, ko pavadām interneta vidē un sociālajos tīklos, ļoti veiksmīgi ir aizstājams ar grāmatu, seriāli ir aizstājami ar psiholoģisku romānu vai detektīvmānu. Nē, es nekādā ziņā neesmu pret sociālajiem tīkliem, jo arī tiem man pietiek laika.

Ko lasāt šobrīd?

– Patlaban esmu pievērsusies pašmāju autores Leldes Kovaļovas darbiem. Mistika, kas apvīta ar detektīvmomentiem, spriedze, neziņa, – tu lasi un dažbrīd jūti, ka sirdspuksti paātrinās. «Klusie kaimiņi», «Aizdomas», «Šoseja», «Bezvēsts pazudušās» – šos autores darbus saucu par vienas nakts darbiem vai divdiendrabiem, jo tieši tik ātri tos izlasu. Mani tik ļoti interesē sižets, ka apkārt notiekošais vairs nešķiet nozīmīgs, jo kā gan var aiziet gulēt, ja nezini, kā noslēgsies sižeta līnija?

Man lasīšanā svarīgs ir pārdomu process – lasot un izlasot grāmatu, atklāt un attīstīt nebeidzamās fantāzijas iespējas. Grāmatas ir cita pasaule, kurā tu iegrimsti. Esi tu un grāmata, un tava iztēle, kura turpina attīstīties pat tad, kad grāmata ir atdota bibliotēkā un gaida, kad to paņems nākamais lasītājs. Paldies, ka mums un mūsu bērniem ir iespēja LASĪT! ▣

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Lasīšanas vēstnese no Krāslavas – pirmsskolas skolotāja Iveta Solima» saturu atbild SIA «Vietējā».

MAF
Mediju atbalsta fonds